

توسعه پایدار

Sustainable Development

Dr. R. Sarchami, PhD, Higher Education Administration

چکیده:

○ توسعه پایدار یکی از رویکردها در ادبیات توسعه است. توسعه پایدار با بازنگری در مفاهیم و اهداف مرتبط با توسعه، خواهان اتخاذ راهبردها و استراتژی هایی برای توسعه است که اصل محوری پایداری را تضمین کنند.

□ زمینه های شکل گیری توسعه پایدار

- بحران های اقتصادی دهه ۸۰ در غرب
- رشد فزاینده بحران های اجتماعی جهانی مانند فقر، نابرابری و ...
- تخریب نگران کننده محیط زیست و منابع طبیعی در نتیجه کاربرد تکنولوژی ها
- توجه مکاتب رایج به بعد اقتصادی توسعه و کم توجهی به ابعاد اکولوژیکی و فرهنگی توسعه

○ پارادایم توسعه پایدار، متناسب با برآوردن نیازهای انسانی در دوره فراصنعتی یا پست مدرنیته است. الگوی پایداری با ماهیت خطی علت و معلولی به طور کامل قابل تعریف نیست و **شبکه علیت** مطرح است.

○ بنابراین، تغییر هدفدار نیازمند **مداخله متفکرانه** است.

○ هدف، پایدار ساختن سلامت و بهره وری سیستم در طول زمان است و **تغییر مستمر**، یک قسمت بنیادین از این فرایند است.

اهداف مهمی را که در توسعه پایدار دنبال می شوند عبارتند از:

- محافظت از منابع طبیعی و ارتقاء منابع،
- جهت گیری مجدد دانش فنی و روابط اقتصادی بین المللی،
- توسعه متوازن در همه ابعاد اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی،
- و اقدام در جهت هرچه مشارکتی تر کردن توسعه.

آموزش عالی، نقش اساسی در ایجاد و پیشبرد اهداف توسعه پایدار دارد. این نقش از طریق اعمال برنامه های آموزشی انجام می گیرد که روزآمد بوده و به **اعتلای کیفیت زندگی و تولید علم**، و تلفیق برنامه های بخش صنعت، بهداشت، کشاورزی، و سایر علوم توجه کند و دانش آموختگان را با **دانش جامع** بین رشته ای و چندتخصصی آشنا نماید و **یادگیری مادام العمر** را زمینه اصلی کلیه آموزش ها قرار دهد.

❖ دیدي سيستمي و کل گرايانه:

يکي از ضرورت های توسعه پايدار، وجود نگاه سيستمي و کل گرايانه به ابعاد مختلف اجتماعي، اقتصادي، زيست محيطي، و سياسي در جوامع و سازمانها است.

چالش عمده توسعه پایدار

- ممکنست از توسعه پایدار مفهوم **رشد پایدار** تلقی شود (در حالیکه توسعه به منزله تکامل است یعنی عملکردهای جدید، ذائقه و نیاز جدید، و مفاهیم کیفی جدید در زندگی انسان ها)

دانشگاه پایدار، سازمانی است که:

در سطح منطقه ای و جهانی، در اجرای وظایف اصلی آموزش، پژوهش و خدمات رسانی، به دنبال ترویج و مشارکت در **کاهش اثرات منفی** محیطی، اقتصادی، اجتماعی و بهداشتی ناشی از استفاده از منابع است و **رهبری جامعه** را برای انتقال به سبک های پایدار زندگی برعهده دارد.